

Šta će biti sa Nacrtom o izmenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama

Otvorena vrata za korupciju

Kroz javne nabavke ukrade se gotovo milijardu evra • Sledeće nedelje počinje javna rasprava

Beograd - Sedam dana nakon što je radna grupa završila rad na tekstu novog zakona o javnim nabavkama koji bi, prema nekim ranijim najavama, trebalo da bude usvojen do kraja godine, nacrt tog dokumenta javnost još nije videla, a stručnjaci se pribjavaju da bi pojedine izmene otvorile prostor za još veću korupciju u ovoj oblasti. Ukidanje Uprave za javne nabavke, na primer. Rasprave i negodovanja zbog na brzinu sastavljenog teksta kulminiraju poslednjih dana, a da je u pitanju i te kako „pipava“ stvar, potvrđuje i podatak o količini novca koji se vrti u javnim nabavkama. Prema podacima Uprave ukupna vrednost javnih nabavki je oko četiri milijarde evra, a godišnje se iz tog sistema u privatne džepove slije oko milijardu evra. Direktor te institucije, Predrag Jovanović tvrdi da su javne nabavke glavni izvor sistemske korupcije i da bi zato izmena regulative trebalo da bude prioritetan posao.

- U strategiji o razvoju javnih nabavki navedeno je dvadesetak mehanizama kako se izboriti s korupcijom i suzbiti je, ali toga posle u akcionom planu nema - rekao je Jovanović. On je istakao

da su rokovi za pojedine aktivnosti postavljeni za poslednji kvartal naredne godine, što, kako je naglasio, dovoljno govori o hitnosti akcionog plana. Da je u pitanju i te kako „pipava“ stvar potvrđuje podatak o količini novca koji se vrti u javnim nabavkama.

Član Odbora Agencije za borbu protiv korupcije Čedomir Čupić ocenio je da su za borbu protiv korupcije izuzetno važni jasni i precizni zakoni i uvođenje oštrih kazni. On je rekao da smatra da je neophodno doneti i zakon o poretku imovine, zbog „pobočne korupcije“ koja se, kako je istakao, teško otkriva.

U isto vreme kada sa svih strana pljušte kritike na zakon koji, između ostalog, umesto kontrolne funkcije Uprave, predviđa osnivanje novog tela koje bi se bavilo centralizovanim javnim nabavkama i ojačavanje uloge Ministarstva finansija, državni sekretar u ovom ministarstvu (inače najvećem naručiocu) Goran Radosavljević tvrdi da Uprava neće biti ukinuta. On je, samo sat vremena pre nego što je u Medija centru počela diskusija na temu korupcije u javnim nabavkama, istakao da te speku-

lacije nisu tačne.

- Život u Srbiji ne teče prema onome šta kaže Delegacija EU u Srbiji. Ako svi pokazatelji kažu da korupcije najviše ima u javnim nabavkama, da li treba da čekamo da nam Delegacija EU u Beogradu kaže kada da menjamo Zakon o javnim nabavkama - rekao je Radosavljević na promociji časopisa Izazovi evropskih integracija. To je bio njegov odgovor na pitanje zašto se Srbiji žuri s donošenjem ovakvog zakona, ako EU ovim ne uslovljava našu zemlju ni na koji način.

Radosavljević je najavio i da bi Nacrt trebalo da se nađe na javnoj raspravi naredne sedmice, a kao prioritetu u suzbijanju korupcije i izmeni pomenutog zakona istakao je povećanje transparentnosti, reformu institucija koje se time bave i rešavanje problema formalne prirode. Prema njegovim rečima, povećanje transparentnosti biće postignuto tako što će sve što je vezano za tendersku proceduru za javne nabavke biti objavljivano na postojećem portalu na internetu, uključujući i male javne nabavke. On je naveo da je izmenama predviđeno da se broj izuzetaka smanji sa sadašnjih 10 do

12 na tri ili četiri izuzetna slučaja, ali će i tada, kako je istakao, na portalu morati da se objavi odluka da je ugovor sklopljen, kao i da je tender raspisan, ali bez objavljivanja dokumentacije.

- Reforma institucija podrazumeva povećavanje kapaciteta Komisije za zaštitu prava potrošača i njene transparentnosti, ojačavanje sektora za javne nabavke Ministarstva finansija, kao i neophodnost da se centralizuju javne nabavke i da se formira centralna institucija koja će nabavljati za potrebe države, ali detalji još nisu razrađeni - rekao je Radosavljević.

Upravo su ti nerazrađeni detalji problem kojeg se pribjavaju stručnjaci. Nemanja Nenadić iz Transparentnosti rekao je da glavni problem sa javnim nabavkama nisu tenderi, već pitanje planiranja, kao i realizacija ugovora.

- Nema naznaka da Ministarstvo finansija sprovodi reforme javnih nabavki. Postavlja se i pitanje ko kontroliše realizaciju ugovora - rekao je Nenadić i istakao da je i problem što se i ono malo otkrivenih nepravilnosti ne kažnjava.

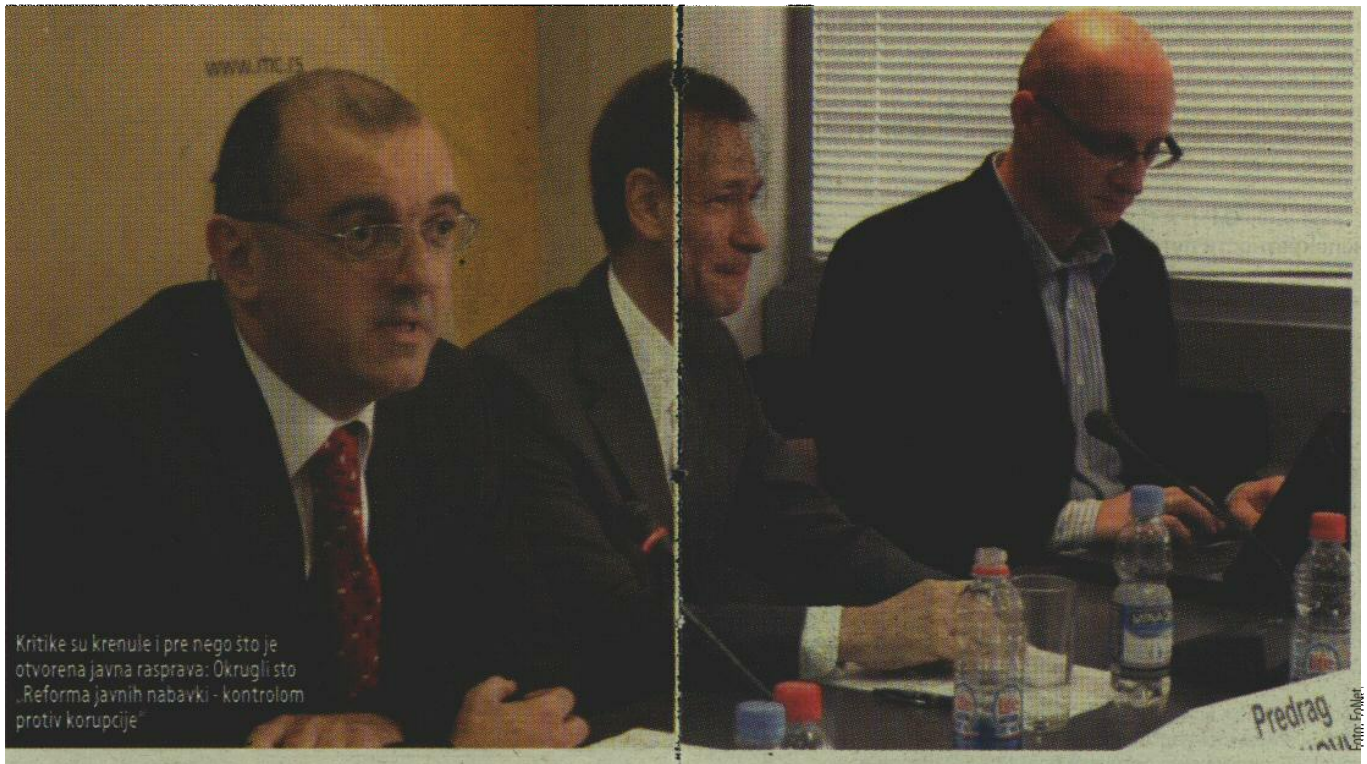
L. Valtner - Lj. Bukvić

Pljačka pred izbore

Dragan Dobrašinić iz Koalicije za nadzor javnih finansija smatra da država, pod izgovorom da nam treba centralno telo, želi da ukine jedinu kontrolnu instituciju i da je ovo poslednji pokušaj „kleptomanske oligarhije“ da napravi još jednu pljačku i kupi izbore.

Zašto beže investitori

Ekonomista Miroslav Prokopijević naglašava da su javne nabavke najobimnija ekonomska aktivnost države i da u evropskim zemljama apsorbiraju i do 15 odsto nacionalnog dohotka. Kod nas, napomenuo je on, možemo da računamo da su javne nabavke u visini od 10 odsto BDP-a i da nije ni čudo, kada se zna kolike su krađe, da investitori ne žele da dođu i ulažu u Srbiju.

Kritike su krenule i pre nego što je otvorena javna rasprava: Okrugli sto „Reforma javnih nabavki - kontrolom protiv korupcije“

Predrag
Fotograf